

СТАНОВИЩЕ

От доцент Костадин Бонев Костадинов, Югозападен университет „Неофит Рилски“ Благоевград, Факултет по изкуствата, Катедра „Телевизионно, театрално и киноизкуство“, за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност: „Кинознание и киноизкуство“ на кандидата Павел Ангелов Павлов
Шифър на професионално направление: 8.4 Театрално и филмово изкуство

Тема на дисертационния труд: **История и естетика на 3D изображението**

Научен ръководител: **доц. Юрий Дачев**

Учебно заведение: **НАТФИЗ «Кр. Сарафов»; Факултет Екранни изкуства, Катедра Кинознание и драматургия**

I. Кратки биографични данни за кандидата

Павел Павлов е бакалавър и магистър, възпитаник на Югозападния Университет „Неофит Рилски“. Режиcьор на няколко документални филма, режиcьор на пулт и продуцент. Ръководител на отдел „Видеопроизводство“ в Аудиовидео „Орфей“ ЕАД, гост – преподавател в НАТФИЗ, член на СБФД. С трайни интереси към кинотехнологиите и постпродукционните филмови техники. Един от младата вълна киноспециалисти със свой почерк и отчетлива позиция.

II. Характеристика на научния труд

Кандидатът е избрал за своя тема 3D изображението в неговия исторически и естетически контекст. Павел Павлов тръгва от историята на визуалните ефекти в киното, проследява развитието и усъвършенстването им в исторически план, за да формулира семантиката на този елемент от филмовия език и неговата роля за създаване на една нова, на друго ниво филмова действителност. Докторантът разкрива двойствения характер на приложението на визуалните ефекти – веднъж за максимално постигане на достоверна филмова действителност, и постигане на нейната пълна противоположност – създаване на нова, напълно различна от заобикалящия ни свят филмова среда, в която действат филмовите персонажи. Мостът, който Павел Павлов хвърля между двата принципно различни технически прийома –

традиционните специални ефекти от една страна, и 3D – ефектите от друга, е зрителското възприятие. Това е терена, на който тези две категории се обединяват и получават общ знаменател. Това е и основната причина двуизмерното изображение в определен жанр филми да премине в триизмерно. Във втората част от дисертацията се формулират техническите принципи и технологичните особености на стереоизображението като фундаментална база за прилагане на 3D – ефектите в киното.

III. Структура на дисертационния труд

Предвид търсенето на допирни точки между два принципно различни типа изображение – двуизмерно и триизмерно, дисертацията е изградена от два основни дяла – частта за ефектите в двуизмерното изображение и частта за триизмерното изображение, като обединяването на естетическите принципи на тези два модела става на територията на анализа на зрителското възприятие.

В предложената понятийна система докторантът залага на изясняване на понятията при използване на триизмерно изображение в киното. Главата е центрирана върху стереоскопията и нейните семантични производни. Изяснена е технологията за постигане на стереоефект при производството на продукт, заснет върху филмова лента.

Доколкото визуалните ефекти при реализацията на двуизмерни филми и техния анализ заемат съществена част от дисертацията, добре би било в тази встъпителна глава да се фиксират и формулират и основните понятия при изработване на визуалните ефекти.

Историческия преглед на визуалните ефекти започва от Томас Едисън /Обезглавяването на кралица Мария Стюарт/ за да се стигне до „Аватар“ и „Гравитация“.

Проследява се естетическата еволюция на филмите, които в изображението си използват визуални ефекти – от първоначалния стремеж за смайване на публиката до постигане на един нов, по – богат и по – сложен филмов код, който издига филмовото произведение на принципно ново ниво. Разбира се, стремежът към смайване е може би най – трайния компонент във филмите, разчитащи на визуалните ефекти – от създаването на киното до наши дни.

В труда на Павел Павлов са изследвани и формулирани различните типове визуални ефекти, използвани във над вековната история на световното кино.

Съществена особеност, изяснена в дисертацията е използването на 3D изображения във двуизмерни филми.

/„Бездната“ от 1989 г./

В частта, отделена за 3D изображението се анализират психо – физическите параметри на стерео – възприятието и начина, по който пространственото изображение въздейства на главния мозък. Обстойно са систематизирани техническите принципи и технологичните характеристики на стереоизображението още от времето преди да се наложи масово в някои жанрове на киното.

IV. Основни приноси в дисертационния труд

1. Дисертационния труд **„История и естетика на 3D изображението“** изследва, анализира и обосновава историко-технологичния и естетически преход от аналоговия характер на визуалните 2D ефекти към цифрово дигитално стереоизображение, създаващо нова 3D екранна действителност.
2. Анализирани са съвременните методи за реализация на 3D изображение.
3. Изследвани са специфичните взаимоотношения между социално-културологичния аспект в развитието на киното, използващо 3D изображение.
4. Систематизирани са тенденциите в използването на 3D изображение, като акцента върху технологията като съществен компонент от цялостното естетико – визуално внушение на филма продължава тенденцията за теоретично осмисляне на един технически по своята природа компонент.

V. Критични бележки и препоръки

Предложеният дисертационен труд умело съчетава изследването на два принципно различни подхода за филмова реализация – изследването на двуизмерното /традиционно/ кино, с което сме свикнали, и триизмерното /стерео/ изображение, което все още има ограничено разпространение, преобладаващо в киното, което сме свикнали да наричаме „развлекателна индустрия“. В тази част на защитата, която теоретично обединява тези два подхода, при едно бъдещо развитие на темата /възможно издаване на дисертацията във вид на книга, или нещо друго/ би могло да се

задълбочи изследването в търсене на по – убедителни доводи за защита на тезата. Остава открит и въпроса доколко една принципно нова технология привлича вниманието на големите филмови автори.

Остава и горчивата констатация, че триизмерното изображение е непозната територия за българското кино.

V. Заключение

Оценявам по достойнство работата на кандидата Павел Павлов. Считаю, че се е справил успешно с материя, която по едни, или други причини, е подценявана от българската филмова общност. Давам положителна оценка на кандидатурата на Павел Ангелов Павлов за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научната специалност Кинознание и Киноизкуство.

Дата:

Рецензент:

Доц. Костадин Бонев – български кинорежисьор, преподавател по филмова режисура в ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград, носител на национални и международни награди.